



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 септември 2023 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2023/0319(NLE)

12772/23
ADD 2

UK 168
RECH 389
ESPACE 48
BUDGET 25

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 527 final

Относно: ПРИЛОЖЕНИЕ към Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Специализирания комитет по участие в програмите на Съюза

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 527 ANNEX 2.

Приложение: COM(2023) 527 final



Брюксел, 7.9.2023 г.
COM(2023) 527 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Европейския съюз в рамките на Специализирания комитет по участие в програмите на Съюза

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Решение № 1/2023 на Специализирания комитет по участие в програмите на Съюза, създаден с член 8, параграф 1, буква т) от Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна,

от ... г.

за приемане на Протоколи I и II и за изменение на приложение 47 към Споразумението за търговия и сътрудничество

СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯТ КОМИТЕТ ПО УЧАСТИЕ В ПРОГРАМИТЕ НА СЪЮЗА,

като взе предвид Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна¹ („Споразумението за търговия и сътрудничество“), и по-специално член 710, параграф 2, член 714, параграф 11 и член 731, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 710, параграф 2 и член 731, параграф 3 от Споразумението за търговия и сътрудничество Специализираният комитет по участие в програмите на Съюза, създаден с член 8, параграф 1, буква т) от Споразумението за търговия и сътрудничество, се оправомощава да приеме Протокол I „Програми и дейности, в които Обединеното кралство участва“ („Протокол I“) и Протокол II относно достъпа на Обединеното кралство до услуги, установени по линия на определени програми и дейности на Съюза, в които Обединеното кралство не участва („Протокол II“).
- (2) Протоколи I и II се прилагат от четвъртата година от многогодишната финансова рамка на Съюза за периода 2021—2027 г. Субекти от Обединеното кралство не са участвали от самото начало на програмите и дейностите, посочени в тях. Поради тези обстоятелства Протокол I следва да включва специфични условия под формата на допълнителен механизъм, за да се вземе предвид ситуацията, при която сумите на първоначалните правни задължения (безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура), поети спрямо Обединеното кралство или субекти от Обединеното кралство във връзка с дадена бюджетна година, ще бъдат значително по-ниски от съответната оперативна вноска, платена от Обединеното кралство за същата година за програмата „Хоризонт Европа“, в съответствие със съществуващите ред и условия на Споразумението за търговия и сътрудничество. Ако тази разлика в абсолютно изражение надвишава 16 % от съответната оперативна вноска за тази бюджетна година, съгласно механизма оперативната вноска, която трябва да бъде платена от Обединеното кралство за втората бюджетна година след тази бюджетна година, следва да се намали с разликата между абсолютната сума, изчислена в съответствие с метода, определен в член 716, параграф 2 за тази бюджетна година, и сумата, която съответства на 16 % от съответната оперативна вноска за същата година. Механизмът не следва да засяга прегледа на изпълнението, посочен в член 721 от Споразумението за търговия и

¹ ОВ L 149, 30.4.2021 г., стр.10.

сътрудничество. За да се избегне двойна корекция, при прилагането на член 721, параграф 3, буква б) от Споразумението за търговия и сътрудничество следва да се взема предвид размерът на всяка корекция, направена съгласно допълнителния механизъм.

- (3) Съгласно член 714, параграф 11 от Споразумението за търговия и сътрудничество Специализираният комитет по участие в програмите на Съюза, създаден с член 8, параграф 1, буква т) от Споразумението за търговия и сътрудничество, се оправомощава да изменя приложение 47 към Споразумението за търговия и сътрудничество.
- (4) Основните актове за програмите на Съюза, упоменати в Съвместната декларация относно участието в програми на Съюза и достъпа до услуги по програмите, визирана в Решение (ЕС) 2020/2252 на Съвета, вече са приети,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото се приемат Протоколи I и II, съдържащи се в приложението към настоящото решение.

Член 2

Приложение 47 към Споразумението за търговия и сътрудничество се изменя, както следва:

а) параграфи 4, 6 и 7 се заличават;

б) параграф 5 става параграф 4 със следния текст:

„Поканата за внасяне на средства за дадена година има стойността, определена като се раздели годишната сума, изчислена в изпълнение на член 714 от настоящото споразумение, включително евентуалните корекции по член 714, параграф 8, член 716 или член 717 от настоящото споразумение, на броя на поканите за внасяне на средства за тази година съгласно параграф 2 от настоящото приложение.“

в) параграфи 8 и 9 стават съответно параграфи 5 и 6.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

То се прилага от 1 януари 2024 г.

Съставено в [...] на [...] година.

За Специализирания комитет по участие в програмите на Съюза
Съпредседатели

Протокол I

Програми и дейности, в които Обединеното кралство участва

Член 1: Обхват на участието на Обединеното кралство

- (1) От 1 януари 2024 г. Обединеното кралство участва във и дава приноса си за програмите и дейностите на Съюза — или за части от тях — създадени със следните основни актове:
- а) Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС¹, доколкото се отнася до правилата, приложими за компонента, посочен в член 3, параграф 1, буква в) от посочения регламент („Коперник“);
- б) Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013², доколкото се отнася до правилата, приложими за компонентите, посочени в член 1, параграф 2, буква а) и буква б) от посочения регламент; както и
- в) Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на специфична програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Решение 2013/743/ЕС³.
- (2) Настоящият протокол не се прилага за процедури за възлагане, с които се изпълняват бюджетни задължения за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

Член 2: Продължителност на участието на Обединеното кралство

- (1) Обединеното кралство участва в програмите и дейностите на Съюза — или в части от тях — посочени в член 1 от настоящия протокол от 1 януари 2024 г. за оставащия им срок на действие или до края на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. в зависимост от това кой от двата срока е по-кратък.
- (2) Обединеното кралство или субекти от Обединеното кралство са допустими съгласно условията, предвидени в член 711, по отношение на процедурите на Съюза за предоставяне на средства, чрез които се изпълняват бюджетните задължения по програмите и дейностите или части от тях, посочени в член 1 от настоящия протокол, в сроковете, посочени в първата алинея от настоящия член. Обединеното кралство или субекти от Обединеното кралство не са допустими за финансиране от Съюза в рамките на процедури за възлагане на Съюза, с които се изпълняват бюджетни задължения за 2021 г., 2022 г. и 2023 г., без да се засягат приложимите правила за допустимост за субекти от неасоциирани държави, установени в основния акт или в други правила, отнасящи се до изпълнението на програмата или дейността на Съюза.

¹ ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69.

² ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1.

³ ОВ L 167I, 12.5.2021 г., стр. 1.

Член 3: Специален ред и условия за участие в „Коперник“

- (1) При спазване на разпоредбите на Споразумението за търговия и сътрудничество, и по-специално на член 711, Обединеното кралство участва в „Коперник“ и ползва услугите и продуктите по програмата „Коперник“ по същия начин като другите участващи държави.
- (2) Обединеното кралство има пълен достъп до услугата за управление на извънредни ситуации на „Коперник“ и уведомява Европейската комисия за националната фокусна точка, която ще действа като упълномощен ползвател на услугата за управление на „Коперник“.
- (3) Обединеното кралство има достъп като упълномощен ползвател до компонентите на услугата за сигурност на „Коперник“ в степента, в която е договорено сътрудничеството между страните в съответните области на политиката. Редът и условията за активиране и използване са предмет на специални споразумения. Подробни правила за достъпа до такива услуги се определят в съответните споразумения, включително във връзка със специфичното действие на член 718, параграф 4, член 719, параграф 4 и член 720, параграф 5.
- (4) За целите на параграф 3 преговорите между Обединеното кралство и Съюза започват възможно най-скоро след установяването на участието на Обединеното кралство в „Коперник“ в настоящия протокол и в съответствие с разпоредбите, уреждащи достъпа до такива услуги. Ако такова споразумение се забави значително или се окаже невъзможно, Специализираният комитет по участие в програмите на Съюза разглежда начините за адаптиране на участието на Обединеното кралство в „Коперник“ и неговото финансиране, като взема предвид тази ситуация.
- (5) Участието на представители на Обединеното кралство в заседанията на Съвета за акредитация на сигурността се урежда от правилата и процедурите за участие в този съвет, като се взема предвид статутът на Обединеното кралство като трета държава.

Член 4: Специален ред и условия за участие в програмата „Хоризонт Европа“

- (1) При спазване на разпоредбите на член 6 Обединеното кралство участва като асоциирана държава във всички части на програмата „Хоризонт Европа“, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2021/695, които се изпълняват чрез специфичната програма, създадена с Решение (ЕС) 2021/764, и чрез финансово участие в Европейския институт за иновации и технологии, създаден с Регламент (ЕС) 2021/819 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. относно Европейския институт за иновации и технологии (преработен текст).
- (2) При спазване на разпоредбите на Споразумението за търговия и сътрудничество, и по-специално на член 711, субекти от Обединеното кралство могат да участват в дейностите на Съвместния изследователски център (JRC), както и в непреки действия при условия, еднакви с прилаганите към субекти от Съюза.
- (3) Когато Съюзът приема мерки за прилагане на членове 185 и 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство и субектите от Обединеното кралство могат да участват в правните структури, създадени по силата на тези разпоредби, в съответствие с правните актове на Съюза, свързани със създаването на посочените правни структури.

- (4) Регламент (ЕС) 2021/819⁴ или правният акт на Съюза, който заменя посочения регламент, и Решение (ЕС) 2021/820 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. относно Стратегическата иновационна програма на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ) за периода 2021—2027 г.: стимулиране на таланта и капацитета на Европа за иновации и за отмяна на Решение № 1312/2013/ЕС⁵, се прилагат за участието на субекти от Обединеното кралство в общностите на знанието и иновациите в съответствие с член 711.
- (5) Когато субекти от Обединеното кралство участват в дейности на Съвместния изследователски център, представителите на Обединеното кралство имат право да участват като наблюдатели в Управителния съвет на Съвместния изследователски център без право на глас. При спазване на това условие, такова участие се урежда от същите правила и процедури, които се прилагат към представителите на държавите членки, включително правото на изказване и процедурите за получаване на информация и документация във връзка с въпрос, който засяга Обединеното кралство.
- (6) За целите на изчисляването на оперативната вноска съгласно член 714, параграф 5 първоначалните бюджетни кредити за поети задължения, записани в бюджета на Съюза, които са окончателно приети за приложимата година за финансиране на „Хоризонт Европа“, включително разходите за подкрепа на програмата, се увеличават с бюджетните кредити, съответстващи на външните цели приходи съгласно член 2, параграф 2, буква а), точка iv) от Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19⁶.
- (7) Правата на Обединеното кралство на представителство и участие в Комитета за европейското научноизследователско пространство и подгрупите в него са същите като правата на асоциираните държави.

Като се има предвид участието на Обединеното кралство в „Хоризонт 2020“ в съответствие с условията, които се прилагат за това участие преди влизането в сила на настоящия протокол и преди участието на Обединеното кралство в „Хоризонт Европа“ да бъде установено в настоящия протокол, Обединеното кралство може да участва в консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC) в съответствие с правните актове за създаването на ERIC.

Член 5: Ред и условия за прилагане на автоматичен корекционен механизъм по отношение на програмата „Хоризонт Европа“ съгласно член 716

- (1) Член 716 се прилага за програмата „Хоризонт Европа“.
- (2) Прилагат се следните ред и условия:
 - а) за целите на изчисляването на автоматичната корекция „безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура“ означава безвъзмездни средства, отпуснати чрез покани за представяне на предложения, при които крайните бенефициери могат да бъдат идентифицирани към момента на изчисляване на автоматичната корекция, с изключение на

⁴ ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 61.

⁵ ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 91.

⁶ ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23;.

финансовата подкрепа за трети страни, както е определено в член 204 от Финансовия регламент⁷, приложим за общия бюджет на Съюза;

- б) когато е подписано правно задължение с координатор на консорциум, сумите, използвани за установяване на първоначалните суми на правното задължение, посочено в член 716, параграф 1, са кумулативните първоначални суми, разпределени в рамките на правното задължение на членовете на консорциума, които са субекти от Обединеното кралство;
- в) всички суми на правните задължения се установяват, като се използва електронната система eCorda на Европейската комисия;
- г) „разходи, различни от разходи за мерки“ означава разходи по оперативни програми, различни от безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура, включително разходи за подкрепа, специфични за програмата административни разходи и разходи за други дейности⁸; както и
- д) сумите, разпределени на международни организации в качеството им на правни субекти, които са крайният бенефициер⁹, се считат за разходи, различни от разходи за мерки.

(3) Механизмът се прилага, както следва:

- а) автоматичните корекции за година N във връзка с усвояването на бюджетните кредити за поети задължения за година N се прилагат въз основа на данните за година N и година N+1 от системата eCorda, посочена в параграф 2, буква в), през година N+2, след като всички корекции съгласно член 714, параграф 8 са били приложени към вноската на Обединеното кралство за „Хоризонт Европа“. Разглежданата сума ще бъде размерът на безвъзмездните средства, отпуснати по състезателна процедура, за които има налични данни.
- б) размерът на автоматичната корекция се изчислява, като се взема разликата между:
 - i) общия размер на тези безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура, разпределени между субектите от Обединеното кралство като задължения, поети по бюджетните кредити за година N; и
 - ii) сумата на коригираната вноска на Обединеното кралство за година N, умножена по съотношението между:

⁷ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁸ В „други дейности“ могат да се включат награди, финансови инструменти, предоставяне на технически/научни услуги от JRC, абонаменти (ОИСР, Eureka, IPЕЕС, IEA и т.н.), споразумения за делегиране, експерти (оценители, мониторинг на проекти).

⁹ Разходите за международните организации се считат за разходи, различни от разходи за мерки, само ако международните организации са крайни бенефициери. Тази разпоредба не се прилага, ако международната организация е координатор на проект (който разпределя средства към други координатори).

А) сумата на безвъзмездните средства, отпуснати по състезателна процедура, за бюджетните кредити за поети задължения за година N за тази програма, и

Б) общата сума на всички правни задължения, поети по бюджетните кредити за поети задължения за година N, включително разходите за подкрепа.

Когато е направена корекция за ситуации, при които субекти от Обединеното кралство са изключени, в съответствие с прилагането на член 714, параграф 8, съответните суми на безвъзмездните средства, отпуснати по състезателна процедура, не се включват в изчислението.

- (4) Ако по отношение на оперативната вноска на Обединеното кралство за дадена година N размерът на разликата, изчислена в съответствие с метода, определен в член 716, параграф 2, е отрицателен и в абсолютно изражение надвишава 16 % от съответната оперативна вноска за година N, бъдещата оперативна вноска на Обединеното кралство за година N+2 се намалява с разликата между абсолютната сума, изчислена в съответствие с метода, определен в член 716, параграф 2 за година N, и сумата, която съответства на 16 % от съответната оперативна вноска за година N.

След края на периода, посочен в член 2, параграф 1 от настоящия протокол, всички намаления на бъдещите оперативни вноски, посочени в първа алинея от настоящия параграф, се прилагат за оперативните вноски на Обединеното кралство за следваща програма, в която Обединеното кралство участва.

Ако оперативната вноска на Обединеното кралство се коригира през година N+2 в съответствие с първа и втора алинея, тази корекция се взема предвид за целите на изчисляването на годишната сума за година N+2 в съответствие с параграф 4 от приложение 47.

Член 6: Изключване от Фонда на Европейския съвет по иновациите

- (1) Обединеното кралство и субектите от Обединеното кралство не участват във Фонда на Европейския съвет по иновациите (ЕСИ), създаден по линия на „Хоризонт Европа“. Фондът на ЕСИ е финансовият инструмент, който е част от инструмента „Ускорител на програмата „Хоризонт Европа“ на ЕСИ, който предоставя инвестиции чрез собствен капитал или друга възстановима форма¹⁰.
- (2) От 2024 г. до 2027 г. всяка година вноската на Обединеното кралство за „Хоризонт Европа“ се коригира със сума, получена чрез умножаване на прогнозните суми, които ще бъдат отпуснати на бенефициерите на създадения по програмата Фонд на ЕСИ, с изключение на сумата, произтичаща от възстановявания и обратни постъпления, по алгоритъма за определяне вноските, определен в член 714, параграф 6.

¹⁰ В съответствие с член 11, параграф 3 от Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на специфична програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Решение 2013/743/ЕС и съгласно раздел 1, стълб III от приложение I към него Фондът на ЕСИ ще управлява само „инвестиционните“ компоненти на подкрепата по инструмента „Ускорител“ на ЕСИ. Следователно субектите от Обединеното кралство могат да участват само в безвъзмездните средства или други форми на неподлежаща на връщане подкрепа, предоставяна в рамките на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ.

- (3) След всяка година N, през която е направена корекция съгласно параграф 2, вноската на Обединеното кралство през следващите години се коригира нагоре или надолу, като се умножи разликата между прогнозната сума, отпусната на бенефициерите на Фонда на ЕСИ, както е посочено в член 6, параграф 2 от настоящия протокол, и сумата, разпределена на бенефициерите на Фонда на ЕСИ през година N, по алгоритъма за определяне на вноските, определен в член 714, параграф 6.

Член 7: Реципрочност

За целите на настоящия член „субект от Съюза“ означава всякакъв вид субект, независимо дали е физическо лице, юридическо лице, или друг тип субект, който пребивава или който е установен в Съюза.

Допустимите субекти от Съюза могат да участват в програми на Обединеното кралство, еквивалентни на посочените в член 1, букви б) и в) от настоящия протокол в съответствие с правото и правилата на Обединеното кралство.

Член 8: Интелектуална собственост

По отношение на програмите и дейностите, изброени в член 1 от настоящия протокол, и при спазване на разпоредбите на Споразумението за търговия и сътрудничество, и по-специално на член 711, субектите от Обединеното кралство, участващи в програми, обхванати от настоящия протокол, имат — що се отнася до собствеността, използването и разпространението на информация и интелектуална собственост, произтичащи от такова участие — права и задължения, равностойни на тези на субектите, установени в Съюза, които участват във въпросните програми и дейности. Тази разпоредба не се прилага за резултатите, получени по проекти, които са започнати преди прилагането на настоящия протокол.

Протокол II

относно достъпа на Обединеното кралство до услуги, установени по линия на определени програми и дейности на Съюза, в които Обединеното кралство не участва

Член 1: Обхват на достъпа

Обединеното кралство има достъп до следните услуги съгласно реда и условията, установени в Споразумението за търговия и сътрудничество, основните актове и всякакви други правила във връзка с изпълнението на съответните програми и дейности на Съюза:

- а) услугите за космическо наблюдение и проследяване (КНП), определени в член 55 от Регламент (ЕС) 2021/696¹ (Регламент за космическото пространство).

До влизането в сила на актовете за изпълнение, с които се определят условията за трета държава по отношение на трите публично достъпни услуги за КНП, услугите за КНП, посочени в член 5, параграф 1 от Решение № 541/2014/ЕС, се предоставят на Обединеното кралство и на собствениците и операторите на публични и частни космически апарати, извършващи дейност във или от Обединеното кралство, в съответствие с член 5, параграф 2 от посоченото решение (или всяко законодателство, което го заменя със или без изменение).

Член 2: Продължителност на достъпа

Обединеното кралство има достъп до услугите, посочени в член 1, за оставащия им срок или до края на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., в зависимост от това кой от двата срок е по-кратък.

Член 3: Специални условия за достъп до услуги за КНП

Достъпът на Обединеното кралство до публично достъпните услуги за КНП, посочени в член 55, параграф 1, букви а), б) и в) от посочения регламент, се предоставя в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/696 при поискване и при спазване на условията, приложими за трети държави.

Достъпът на Обединеното кралство до услугите за КНП, посочени в член 55, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/696, когато има такъв достъп, подлежи на условията, приложими за трети държави.

¹ Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69).